

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2020:185.001026

Dosar nr. 6304/2/2019

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1026

Sedința publică din data de 26 octombrie 2020

CURTEA CONSTITUITĂ DIN:

PREȘEDINTE: CRISTINA ARDELEANU

GREFIER: CLAUDIA ONCICĂ

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulate de **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu **pârâtul VARGA MIHALY**, având ca obiect „*constatrea calității de lucrător al securității.*”

Dezbaterile în cauza civilă de față au avut loc la data de 28.09.2020 și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, iar instanța, pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise a amânat pronunțarea la data de 12.10.2020 și ulterior având nevoie de timp pentru a delibera a amânat pronunțarea la 26.10.2020, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, la data de 06.11.2019, sub numărul 6304/2/2019 reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâtul Varga Mihaly, a solicitat instanței să constate existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

În motivare a arătat că verificarea pârâtului a fost declanșată, având în vedere calitatea acestuia de membru al Consiliului Local Nușfalău, jud. Sălaj, în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității, cu modificările și completările ulterioare, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)- h¹ din același act normativ.

Din cuprinsul notei de constatare nr. DI/1/900/16.05.2019 rezultă că pârâtul a fost recrutat la data de 09.02.1978 potrivit raportului de recrutare (dosar nr. R 353785, voi. 1, f. 3), întocmit la aceeași dată, din cuprinsul căruia reiese că a preluat numele conspirativ „Dan”.

Acesta a activat ca sursă în perioada 1978-1989, fiind recrutat de către I.J.Sălaj, pentru încadrarea informativă a locuitorilor din satele Boghiș și Nușfalău, jud. Sălaj.

Pe parcursul colaborării cu Securitatea, acesta a furnizat informații prin care se denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist, precum: comentariile negative la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist comparativ cu alte țări și la adresa conducerii de partid și de stat - notele informative date 28.04.1981 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 95), 17.05.1983 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 84-84v), 27.08.1984 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 71), 07.02.1985 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 62) și 03.12.1985 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 51); apartenența și activitățile desfășurate în cadrul unor culte religioase - nota informativă dată 03.04.1984 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 76); intenția unei persoane de a trece fraudulos frontiera - nota informativă dată 17.10.1988 (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 14-14v).

Analizând informațiile furnizate de către pârât, a rezultat că acestea vizează îngrădirea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice),

dreptului la liberă circulație (art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la libertatea gândirii, a conștiinței și religiei (art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În concluzie, a solicitat instanței să constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) teza I din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, a materialelor reținute în nota de constatare nr. DI/I/900/16.05.2019.

Potrivit acestui text legal, pentru colaborarea prin furnizarea de informații, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

I. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În acest sens au fost indicate notele informative, redactate olograf și semnate de pârât cu numele conspirativ „Dan” referitoare la:

A) Comentariile negative la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist comparativ cu alte țări și la adresa conducerii de partid și de stat.

- nota informativă, datată 28.04.1981, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numiții S.G. și D.A., respectiv în urma discuțiilor purtate cu tovarăsa S.G., laborantă la baza de recepție Nușfatău, spunea: <șeful statului mă enervează, este ca un rege și [indescifrabil] cultul personalității și numai despre dânsul se vorbește la radio și la televiziune. Tovarășul D.A. purta discuții cu alți oameni din baza de recepție Nușfalău și spunea că dacă lucrurile merg mai departe tot așa, la noi va fi ca în Polonia. El se referea la faptul că nu este zahăr, pâine [indescifrabil] ulei, făină albă, făină de porumb și că nemulțumirile oamenilor o să crească (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 95);

- notele informative, date 17.05.1983, 27.08.1984 și 07.02.1985, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numiții K.E. și K.Z., respectiv:

„în data de 10.05.1983, cu ocazia primirii retribuției la baza de recepție Nușfalău, s-a reținut de la fiecare salariat cota partea socială, eliberându-se chitanța contra sumei de 91 lei. De față era și impiegatul de mișcare P.V., care și-a exprimat nedumerirea pentru faptul că la CFR i se reține câte 100 lei. Numita K.E., laborantă, a afirmat că lor le reține 100 pentru că ei trebuie să iubească mai mult conducerea statului pentru că sunt români, iar noi cei de la bază suntem maghiari. Sursa i-a atras atenția să nu mai facă astfel de afirmații /.../. Ea nu este membru de partid și cunosc că a mai avut manifestări și comentarii necorespunzătoare și cu alte ocazii, laudând în special modul de organizare și a agriculturii din Ungaria comparativ cu cel de la noi. (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 84-84v)”;

„în luna august fiind la locul de muncă, colega mea, K.E., în prezența magazinului T.Z. și reprezentantului unității militare din Șimleu, precum și a sursei, a avut manifestări la adresa conducerii de partid și de stat, afirmând: <bine că scriem la lozinci să alegem la al XII-lea Congres unele personalități, iar noi abia avem ce mânca.” Cei de față nu au zis nimic, numai sursa i-a atras atenția să nu mai vorbească asemenea prostii deoarece sunt neîntemeiate Tot timpul apare nemulțumită cu situația de la noi din țară și laudă aprovizionarea și nivelul de trai din Ungaria, arătând că așa ar trebui să fie și la noi, să fie produse, chiar dacă ar fi mai scumpe. /.../.“ (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 71);

„/.../ în data de 28.01.1985, numita K.E., referindu-se la aniversarea conducerii superioare de partid și de stat, a afirmat că în toate zilele la radio și televiziune numai despre acest eveniment se vorbește. Față de sursă și T.Z. a afirmat că și soțul ei, K.Z., electrician la Măgura, a înjurat programele și evenimentele RTV, deoarece toate numai despre conducerea superioară de partid și de stat ar vorbi. I.J.” (dosar nr. R 353785, vol. 2, f. 62);

- nota informativă, datată 03.12.1985, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul T.D. din Nușfalău, respectiv „/.../ numitul T.D. din Nușfalău, I.J., a avut unele discuții cu T.A. și S.S., din aceeași localitate, pe motiv că l-ar fi reclamat la miliție deoarece acesta ar fi discutat pe autobuzul navetă lucruri grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat. Aceștia doi i-au spus să-și vadă de treabă, să nu mai vorbească asemenea aspecte, pentru că dacă va mai continua va păți și mai rău decât a pățit-o. /.../.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 51).

Față de conținutul acestor documente, a arătat că Securitatea monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa conducerii regimului comunist, cunoscut fiind faptul că acesta urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului și „conducătorului suprem”

Comentariile negative legate de nivelul de trai reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, întrucât este de notorietate faptul că anii '80 au fost guvernați de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar.

Potrivit Raportului final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România „sfârșitul anilor 1980 a coincis cu accentuarea politicii represive, inclusiv în plan economic.

Cu sprijinul unor specialiști din domeniul sănătății/.../și din alte sectoare, conducerea PCR, și în primul rând Nicolae Ceaușescu au luat decizii cu grave consecințe în planul vieții României: penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de cetățenilor, dar nu numai, justificarea pe baze fals științifice a unor politici deliberate de înfometare a populației. /.../

Obsesia lui Nicolae Ceaușescu și a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate dintr-o filozofie autarhică, de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari), a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice și a condițiilor de viață. /.../ Cozile interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viața de zi cu zi a cetățenilor români.” (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 - București, f. 424).

De altfel, pe baza informațiilor furnizate cu sollicitudine de către pârât, ofițerul de legătură din cadrul fostei Securități, a dispus următoarele:

/.../ Măsurî: Sursa a fost instruită pentru a lua poziție împotriva unor astfel de comentarii. Însemnare marginală. S. să fie chemată și atenționată de către șeful de post. Întâmplător, să fiți și dumneavoastră la Post pentru a interveni. Exploatat la buletin. Organizați o prelucrare contra-informativă cu cei de la bază, școală și depozitul de cereale.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 95v);

/.../Măsurî: Copie la Șimleu pentru investigații și încadrare informativă la domiciliu /.../ Exploatarea notei la buletin și la D 1, Serv. 2. Însemnare marginală. Va fi lucrată în SI Documentare prin efectuarea de acte premergătoare și măsuri de prevenire. Fișă la Pașapoarte pentru a fi avizată negativ în caz că va solicita aprobare pentru călătorie în străinătate.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 84-84v);

/.../ Măsurî: Dirijarea inf. <ZIMBRU>. încadrarea informativă și verificări la domiciliu. Însemnare marginală. /.../: Să fie luată în lucru. Văzut dacă a fost în <H>, în caz că va solicita să nu i se mai dea aviz favorabil până nu va avea o comportare corectă.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 71);

> „/.../ Sarcini: Să urmărească poziția pe care o adoptă K.E., cu cine mai discută aspecte asemănătoare. Măsurî: Se va dirija și inf. <ZIMBOR>. Însemnare marginală, L.J: Să fie luat în lucru și supravegheat activ. [Se va] exploata la buletin. Sursa să combată aceste atitudini. (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 62v);

> „/.../ Măsurî: Materialul, în copie, la mapa suspectului.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 62v);

B) Apartenența și activitățile desfășurate în cadrul unor culte religioase - nota informativă datată 03.04.1984, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul S.I din Suplac, respectiv:

> „/.../ unchiul meu din Suplac, pe numele SI, în ultima vreme a venit de două ori la mama sursei, ocazie cu care i-a vorbit și despre credința lui, dar nu a încercat să atragă la sectă. /.../ S. are materiale cu conținut iehovist care sunt multiplicare în țară. Până în prezent nu mi-a spus unde le multiplică și cine multiplică, dar eu am văzut o cărticică, și originalul și multiplicat, precum și mai multe reviste <Turnul de veghe>. Acestea le avea asupra lui când a venit la noi/.../.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 76).

Reclamantul a învederat, în acest context, că Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat, în jurisprudența sa în această materie, că informațiile referitoare la apartenența unei persoane la o grupare religioasă, în condițiile în care „ideologia regimului comunist era incompatibilă cu

noțiunea de religie" (Decizia nr. 1477/11.03.2011), reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, iar denunțarea acestei apartenențe îndreptățește reținerea calității de colaborator al Securității. În acest sens, facem referire și la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 324/21.01.2011.

Este cunoscut faptul că regimul comunist încerca să descurajeze și să limiteze prin toate mijloacele practicarea religiei. Principalele victime ale acestei politici erau cultele minoritare (neagreate de regim), chiar și cele care se bucurau de o recunoaștere oficială. Aceste culte nu își puteau promova nestingherit mesajele.

Persoanele care, înainte de 1990, aveau la grupări religioase neagreate de regimul comunist își asumau riscuri importante. Pe lângă permanenta supraveghere din partea autorităților represive și dincolo de piedicile puse în calea practicării religiei, aderenților acestor grupări le era îngăduit accesul la anumite funcții sau nu li se permitea exercitarea anumitor profesii.

Persoanele despre care autoritățile aflau (sau în legătură cu care existau indicii) că fac parte din aceste grupări erau marginalizate în societate. De altfel, pe baza informațiilor furnizate cu sollicitudine de către pârât, ofițerii din cadrul Securității au dispus următoarele:

- însemnare marginală, /.../: Organizați cu lucrătorii din zonă supravegherea și efectuarea unei percheziții când vine pe raza jud. Sălaj /.../ Cereți relații despre S.I. de la Bihor." (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 76).

C) Intenția unei persoane de a trece fraudulos frontiera - notă informativă prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numitul C.L. din Nușfalău, respectiv:

„/.../ C.L., din Nușfalău, care a vrut să treacă și să rămână în Ungaria ilegal, I.J. înainte de a pleca prima dată, când s-a certat cu părinții și le-a spus că nu-l vor mai vedea niciodată I.J. a încercat să treacă în Ungaria, însă a fost prins la 40 de metri de graniță și a fost tuns zero și trimis acasă. După ce a ajuns acasă în Nușfalău, tatăl său i-a spus să plece la Oradea și să-și facă lichidarea. C.L. a plecat la Oradea să-și facă lichidarea, dar nu a venit acasă nici după patru zile. Tatăl său a vrut să meargă la Oradea să vadă de ce nu vine, dar în gară la Nușfalău s-a întâlnit cu fiul său, care era cu cătușele pe mâini și însoțit de un milițian care i-a spus lui C., bătrânul, că a fost predat de autoritățile maghiare, care l-au găsit în Ungaria. După acestea, CL s-a certat din nou cu părinții și a amenințat că va pleca iar în Ungaria și de acolo în SUA pentru că el nu poate trăi în România deoarece el este maghiar, iar aceștia sunt lipsiți de drepturi și libertăți, viața de aici este grea, iar tineretul nu se poate distra după bunul său plac.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 14-14v).

Intenția unei persoane de a trece fraudulos frontiera era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei ce luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumiți batjocoritor „fugiți”, iar bunurile rămase în țară le erau confiscate.

Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnice sau prin alte mijloace, erau denumiți „suspecți de evaziune” și persecutați de organele represive ale regimului.

Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii.

Cât privește faptul că o parte dintre persoanele care doreau să emigreze alegeau - în situații limită (imposibilitatea părăsirii legale a țării), cu riscul vieții - calea forțării frontierei, au precizat că alegerea acestei soluții nu făcea din aceste persoane niște infractori de drept comun, întrucât, spre deosebire de situația din prezent, trecerea frauduloasă a frontierei nu era motivată de sustragerea de la executarea unor pedepse sau de activități de contrabandă, de trafic de ființe umane sau de trafic de narcotice, ci de interese legitime recunoscute oricărei ființe umane: prosperitatea, realizarea personală și libertatea.

Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist.

Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

Este adevărat că trecerea frauduloasă a frontierei era pedepsită penal. La fel de adevărat este că legea penală a epocii pedepsea uneltirea împotriva ordinii sociale sau propaganda împotriva orânduirii socialiste. Prin urmare orice atitudine îndreptată împotriva regimului putea fi pedepsită penal.

Cu toate acestea denunțarea sau urmărirea informativă a unor persoane acuzate de săvârșirea uneia dintre aceste infracțiuni duce, potrivit OUG nr. 24/2008, la reținerea calității de colaborator al Securității, sau, după caz, de lucrător al Securității.

De altfel, practica Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții de Ape București a arătat că intenția de forțare a frontierei, înainte de 1990 reprezenta un act de împotrivire față de regimul comunist. Este deosebit de relevantă, în acest sens, Decizia nr. 14 din 13.01.2003, pronunțată de Curtea Supremă de Justiție, Completul de 9 Judecători, prin care se arată că „potrivit politicii penale a statului instaurat după 6 martie 1945 și corespunzător modificării conținutului valorilor ocrotite, coroborat cu îngrădirile aduse drepturilor și libertăților fundamentale și sub aspectul libertății de circulație, fapta de trecere frauduloasă a frontierei a fost apreciată ca infracțiune având caracter politic, așa încât instrumentarea acesteia se efectua de către organele securității statului, iar competența de judecată a fost atribuită instanțelor militare”.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate cu solitudine de către pârât, ofițerii din cadrul Securității au dispus următoarele:

.../Sarcini: Să stabilească dacă instigă și pe alți tineri să plece fraudulos din țară. Concepțiile și activitățile pe care le desfășoară. Măsuri: Se va trece la documentare și va fi avertizat.” (dosar nr. R 353785, voi. 2, f. 14v).

În legătură cu această primă condiție, se poate observa că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b), duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice.

Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale.

În aceste condiții a apreciat că prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

II. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Pârâtul nu putea să cunoască în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea avea sau nu cunoștință de situațiile pe care pârâtul urma să le denunțe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul și ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situația denunțată, rezultă că pârâtul nu a menajat interesele persoanei denunțate, nu a avut o atitudine precaută și nici de protejare a celui denunțat.

Prin urmare, nesocotind interesele celui denunțat, pârâtul a vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale în privința celui denunțat, atât timp cât a acceptat că persoana denunțată putea să facă obiectul unor investigații suplimentare ale Securității, ca rezultat al denunțului său.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de pârâtul Varga Mihaly au vizat îngrădirea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice), dreptului la liberă circulație (art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la libertatea gândirii, a conștiinței și religiei (art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În drept au fost invocate dispozițiile art. (2) lit. b), art. 3 lit. g), art. 5 alin. (1), art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

Pârâtul Varga Mihaly a formulat **întâmpinare**, prin care a arătat că în anul 1978 a avut probleme în familie, respectiv la data de 01.01.1978, a murit tatăl său, iar după puțin timp, mama sa a fost cercetată într-un dosar. În acest timp a fost căutat de vecinul său, fost șef de post în comună, care i-a cerut să relateze despre ce se vorbește în comună. Gândindu-se că în acest fel poate să-și ajute mama, pârâtul a fost de acord.

A arătat că nu a avut nimeni de suferit ca urmare a informărilor pe care le-a făcut, în schimb, datorită relațiilor acumulate în timp, a putut să ajute oamenii din punct de vedere social, economic, să aibă o viață liniștită în comună.

Cu fostul șef de post a ajuns la înțelegere în sensul de a lăsa oamenii în pace, să nu fie mereu urmăriți. A intervenit în diferite mici furturi de produse agricole, pentru ca făptuitorii să nu fie amendați și ori de câte ori a putut interveni, a ajutat oamenii. În acest sens, pârâtul a dat câteva exemple. A apreciat că faptele sale sunt mai mult pozitive decât negative și că prin toate faptele sale bune, a făcut ca oamenii să trăiască mai bine.

Pentru termenul din 28.09.2020 Curtea a dispus citarea pârâtului cu mențiunea de a semna **întâmpinarea** depusă la dosar, dar până la termen acesta nu a îndeplinit obligația stabilită în sarcina sa, deși a primit personal citația și a semnat dovada de înmănare(fila 97 vol. II).

La termenul din 28.09.2020 Curtea în baza art. 255 și art. 258 Cod procedură civilă a încuviințat părților proba cu înscrisuri, considerând-o utilă, concludentă și pertinentă pentru justa soluționare a cauzei.

Analizând materialul probator administrat în cauză, Curtea reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*.

Din cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/I/900/16.05.2019, rezultă că pârâtul Varga Mihaly a fost recrutat în calitate de colaborator în anul 1978 de către organele de securitate IJ Sălaj, pentru încadrarea informativă a locuitorilor din satele Boghiș și Nușfalău (astfel cum rezultă din raportul de recrutare din 09.02.1978(fila 29 vol. I), fiindu-i atribuit numele conspirativ „Dan”(împrejurare ce nu a fost contestată în cauză).

În ceea ce privește sintagma *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delatuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiție impusă de legiuitor, și care au fost avute în vedere de reclamant și de instanță au fost identificate în dosarele nr. R 353785 vol. 2 și se referă la persoane care făceau

comentarii negative la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist comparativ cu alte țări și la adresa conducerii de partid și de stat, la persoane care aparțineau și desfășurau activități în cadrul unor culte religioase, sau la persoane care intenționau să treacă fraudulos frontiera.

Astfel, în privința persoanelor care făceau comentarii negative la adresa conducerii de stat și cu privire la nivelul de trai Curtea reține că în nota informativă din 28.04.1981 (filele 39-40 vol. II) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„Sursa va informa următoarele:

În urma discuțiilor purtate cu tovarăsa S.G., laborantă la baza de recepție Nușfalău, spunea: <șeful statului mă enervează, este ca un rege și [indescifrabil] cultul personalității și numai despre dânsul se vorbește la radio și la televiziune. Tovarășul D.A. purta discuții cu alți oameni din baza de recepție Nușfalău și spunea că dacă lucrurile merg mai departe tot așa, la noi va fi ca în Polonia. El se referea la faptul că nu este zahăr, pâine [indescifrabil] ulei, făină albă, făină de porumb și că nemulțumirile oamenilor o să crească”

În notă informativă din 17.05.1983(fila 18) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„În data de 10.05.1983, cu ocazia primirii retribuției la baza de recepție Nușfalău, s-a reținut de la fiecare salariat cota partea socială, eliberându-se chitanța contra sumei de 91 lei. De față era și impiegatul de mișcare P.V., care și-a exprimat nedumerirea pentru faptul că la CFR i se reține câte 100 lei. Numita K.E., laborantă, a afirmat că lor le reține 100 pentru că ei trebuie să iubească mai mult conducerea statului pentru că sunt români, iar noi cei de la bază suntem maghiari. Sursa i-a atras atenția să nu mai facă astfel de afirmații /.../. Ea nu este membru de partid și cunosc că a mai avut manifestări și comentarii necorespunzătoare și cu alte ocazii, lăudând în special modul de organizare al agriculturii din Ungaria comparativ cu cel de la noi.”

În notă informativă din 27.08.1984(fila 197 vol. I) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„ Sursa va informa că în luna august fiind la locul de muncă, colega mea, K.E., în prezența magazinului T.Z. și reprezentantului unității militare din Șimleu, precum și a sursei, a avut manifestări la adresa conducerii superioare de partid și de stat, afirmând: <bine că scriem pe lozinci să alegem la al XII-lea Congres unele personalități, iar noi abia avem ce mânca.>Cei de față nu au zis nimic, numai sursa i-a atras atenția să nu mai vorbească asemenea prostii deoarece sunt neîntemeiate./.../ Tot timpul apare nemulțumită cu situația de la noi din țară și laudă aprovizionarea și nivelul de trai din Ungaria, arătând că așa ar trebui să fie și la noi, să fie produse, chiar dacă ar fi mai scumpe. /.../.”

În notă informativă din 07.02.1985(fila 180 vol. I) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„Sursa vă informează că în data de 28.01.1985, numita K.E., referindu-se la aniversarea conducerii superioare de partid și de stat, a afirmat că în toate zilele la radio și televiziune numai despre acest eveniment se vorbește. Față de sursă și T.Z. a afirmat că și soțul ei, K.Z., electrician la Măgura, a înjurat programele și evenimentele RTV, deoarece toate numai despre conducerea superioară de partid și de stat ar vorbi.”

În notă informativă din 03.12.1985(fila 163 vol. I) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„ Sursa vă informează că numitul T.D. din Nușfalău, ... a avut unele discuții cu T.A. și S.S., din aceeași localitate, pe motiv că l-ar fi reclamat la miliție deoarece acesta ar fi discutat pe autobuzul navetă lucruri grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat. Aceștia doi i-au spus să-și vadă de treabă, să nu mai vorbească asemenea aspecte, pentru că dacă va mai continua va păți și mai rău decât a pățit-o. /.../.”

Față de conținutul acestor delatățiuni, Curtea reține că este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, comentariile negative la adresa conducerii de stat și cele referitoare la lipsa alimentelor reprezentau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind de notorietate faptul că, anii '80 au fost guvernați de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar.

Aceste împrejurări rezultă și din Raportului final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România conform căruia „sfârșitul anilor 1980 a coincis cu accentuarea politicii represive, inclusiv în plan economic. Cu sprijinul unor specialiști din domeniul sănătății și din alte sectoare, conducerea PCR, și în primul rând Nicolae Ceaușescu au luat decizii cu grave consecințe în planul vieții cotidiene a cetățenilor României: penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de electricitate pentru uzul cetățenilor, dar nu numai, justificarea pe baze fals științifice a unor politici deliberate de înfometare a populației. Obsesia lui Nicolae Ceaușescu și a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate dintr-o filozofie autarhică, de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari), a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice și a condițiilor de viață. /.../ Cozile Interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viața de zi cu zi a cetățenilor români.” (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 - București, f. 424).

Pe cale de consecință, Curtea apreciază că furnizarea unor informații de această natură se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist și nu se poate reține că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunile sale ar putea avea urmări asupra persoanei semnalate.

În privința *activităților desfășurate de persoanele care aparțineau unor culte religioase* Curtea reține că în nota informativă din 03.04.1984 (filele 3-4 vol. II) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„Sursa vă informează că unchiul meu din Suplac, pe numele SI, în ultima vreme a venit de două ori la mama sursei, ocazie cu care i-a vorbit și despre credința lui, dar nu a încercat să atragă la sectă. /.../, S. are materiale cu conținut ehovist care sunt multiplicat în țară. Până în prezent nu mi-a spus unde le multiplică și cine multiplică, dar eu am văzut o cârtică, si originalul si multiplicat, precum si mai multe reviste <Turnul de veghe>. Acestea le avea asupra lui când a venit la noi/.../.”

Față de conținutul acestor delațiuni, Curtea reține că este de notorietate faptul că, în perioada comunistă, apartenența la cultul iehovist era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar împotriva oricărei manifestări religioase în general.

Pe cale de consecință, Curtea apreciază că furnizarea unor informații de această natură se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist și nu se poate reține că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunile sale ar putea avea urmări asupra persoanelor semnalate.

Referitor la *persoane care aveau intenția de a trece fraudulos frontiera de stat* Curtea reține că în nota informativă din 17.10.1988. (filele 98-99 vol. I) se regăsesc următoarele informații furnizate de pârât:

„Sursa vă informează despre C.L., din Nușfalău, care a vrut să treacă și să rămână în Ungaria ilegal/.../ Înainte de a pleca prima dată, când s-a certat cu părinții și le-a spus că nu-l vor mai vedea niciodată /.../ a încercat să treacă în Ungaria, însă a fost prins la 40 de metri de graniță și a fost tuns zero și trimis acasă. După ce a ajuns acasă în Nușfalău, tatăl său i-a spus să plece la Oradea și să-și facă lichidarea. C.L. a plecat la Oradea să-și facă lichidarea, dar nu a venit acasă nici după patru zile. Tatăl său a vrut să meargă la Oradea să vadă de ce nu vine, dar în gară la Nușfalău s-a întâlnit cu fiul său, care era cu cătușele pe mâini și însoțit de un milițian care i-a spus lui C., bătrânul, că a fost predat de autoritățile maghiare, care l-au găsit în Ungaria. După acestea, CL s-a certat din nou cu părinții și a amenințat că va pleca iar în Ungaria si de acolo în SUA pentru că el nu poate trăi în România deoarece el este maghiar, iar aceștia sunt lipsiți de drepturi si libertăți, viața de aici este grea, iar tineretul nu se poate distra după bunul său plac.”

Față de conținutul acestor delațiuni, Curtea reține că afirmațiile despre posibilitatea de stabilire definitivă a domiciliului într-un alt stat reprezentau o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți”, iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. De asemenea, cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicate - cu ajutorul

informatorilor sau prin alte mijloace - erau denumiți „suspecți de evaziune” și persecutați de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii, iar supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă.

Pe cale de consecință, Curtea apreciază că furnizarea unor informații de această natură se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist și nu se poate reține că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delatiunile sale ar putea avea urmări asupra persoanelor semnalate.

Curtea constată că și ce-a de-a doua condiție legală, prevăzută de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu puteau rămâne fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat faptul că asupra persoanelor la care s-a referit în delatiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și a vizat această consecință.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârâtă au îngrădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei(art. 30 Constituția României din 1965 coroborat cu art. 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și dreptul la libera circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Susținerile pârâtului referitoare la motivele de natură familială pentru care a înțeles să colaboreze cu organele de Securitate nu pot fi avute în vedere la soluționarea cauzei, în condițiile în care au fost cuprinse în cadrul întâmpinării care nu poartă semnătura pârâtului(deși i s-a solicitat pentru termenul din 28.09.2020 să completească lipsa semnăturii, iar citația a fost înmănată personal pârâtului, acesta semnând dovada de înmănare – fila 97 vol. II, totuși nu a înțeles să dea curs solicitării instanței).

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea, în temeiul art. 11 alin. 1 din același act normativ, va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de **reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, Sector 3, cod de înregistrare fiscală 12932750, în contradictoriu cu **pârâtul Varga Mihaly**, cu domiciliul în loc..... jud. Sălaj.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Varga Mihaly.

Cu recurs, în 15 zile de la comunicare, ce se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată azi, 26.10.2020, prin punerea soluției la dispoziția părților, prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE,
CRISTINA ARDELEANU

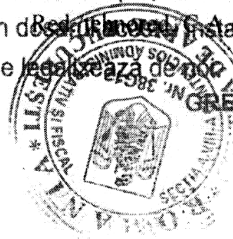
GREFIER,
CLAUDIA ONCICĂ

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA 8 - Civiltate

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat

în dosarul nr. 6306/2/2019 ex. 1

se legalizează de nou

GREFIER ȘEF,

s-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr.

în sumă de lei

GREFIER ȘEF,

CONFORM CU ORIGINALUL